

Alles uit de stad, ook weer in de stad

Ambitieuze aanbesteding vraagt om ambitieuze aannemer

Bomen die jaren bij u in de straat stonden, verdwijnen vaak in de verbrandingsoven. Te vaak, vinden Kees van Rengs en Niek Franken van Plennid. Dat is niet alleen zonde van het vaak nog mooie hout, zo vindt het duo; we kunnen alleen aan onze toekomstige grondstofbehoefte voldoen door gebruik te maken van reststoffen uit onze omgeving, zoals gekapte bomen. Door grondstofketens te analyseren en sluitend te maken, hoopt Plennid deze duurzame, circulaire ambitie samen met beleidsmakers, aannemers en verwerkers in de groensector te realiseren.

Auteur: Karlijn Klei

De waarde van reststoffen, zoals gekapte bomen, wordt vaak onderschat. Zonde, vinden ze bij Plennid. Het bedrijf, gevestigd in Hendrik-Ido-Ambacht, pleit voor een circulaire 'grondstoffenrevolutie' door organische reststoffen hoogwaardig te verwaarden en grondstofketens te sluiten.

Om deze omslag te realiseren, werkt Plennid onder meer samen met groenaannemers die willen inschrijven op circulaire aanbestedingen. Een voorbeeld van zo'n groenaannemer is Den Boer Groenprojecten, gevestigd in Krimpen aan den IJssel. Met hulp van Plennid won dit bedrijf een indrukwekkende aanbesteding voor groenwerkzaamheden in de gemeente Rotterdam. Vakblad *Stad + Groen* spreekt Van Rengs en Jan den Boer, directeur van Den Boer Groenprojecten, op het kantoor van de groenaannemer.

Praktische invulling van circulaire ambities

Kees van Rengs en Niek Franken ontwikkelden hun liefde voor hout tijdens een studie duurzaam ondernemerschap en een project bij een circulaire houtbewerker. Herzo. 'Hout is dé grondstof die de natuur te bieden heeft en waar we in de toekomst meer mee moeten', vindt Van

Rengs. Vanuit dit idee richtte het duo in 2016 Plennid op. 'We vinden het belangrijk dat bomen in Nederland een tweede leven krijgen', vertelt Van Rengs. 'Daarom ontwikkelen wij samen met overheden en aannemers onder meer circulaire houtketens. Hierbij moeten we kijken naar strategische aanplant, duurzame oogst en de meest hoogwaardige toepassing.' Hoewel hout en het verwaarden ervan belangrijke onderdelen zijn van de duurzame plannen van Plennid, richt het bedrijf zich ook op andere reststromen, voornamelijk organische. 'Mits duurzaam beheerd, zijn organische reststromen immers zo goed als oneindig bruikbaar.'

Van Rengs: 'We werken met name voor groenaannemers die willen inschrijven op circulaire aanbestedingen. Aan de andere kant ontzorgen we overheidsinstellingen bij het vormgeven van circulaire (groen)aanbestedingen. Tenslotte moeten de verwerkende partijen in de toekomst kunnen voldoen aan de uitgevraagde verwaardiging. Ook hen helpen we dus met hun circulaire bedrijfsvoering.'

100 procent

Den Boer Groenprojecten is actief in de groen-

voorziening en boomverzorging. De focus ligt op het rooien, (ver)planten en snoeien van bomen en op de aanleg, het onderhoud en de renovatie van plantsoenen, tuinen en sportvelden. Toen directeur Jan den Boer lucht kreeg van een grote aanbesteding voor groenwerkzaamheden in Rotterdam, om de hoek van het kantoor van de aannemer, zette hij alle hens aan dek. 'Ik wilde per se in Rotterdam blijven werken, dus er was mij alles aan gelegen om met een goed plan te komen,' vertelt Den Boer.

Rotterdam heeft in de aanbesteding hoog ingezet op duurzaamheid. Van Rengs: 'De focus ligt op duurzaamheid en circulariteit, emissievrij transport, en hoe stromen te verwaarden, zoals (berm)maaisel, schoffelvuil, invasieve exoten in de groenpercelen en stammen, takken, snippers en stobben in het bomenperceel.' Den Boer:

'We vinden het belangrijk dat bomen in Nederland een tweede leven krijgen'

'Aanbieders moesten in een plan omschrijven hoe ze dat gedurende het project (zes jaar) zouden oppakken, bijvoorbeeld hoeveel procent ze in 2020, 2021 et cetera emissievrij willen gaan rijden en hoe.'

Met name het centrumperceel bleek uitdagend; daar moesten de aanbieders op 100 procent uitkomen. 'Honderd procent emissievrij', benadrukt Den Boer. 'In de omliggende wijken was dat minder, variërend van 50 tot 75 procent.' Dat het percentage in het centrum hoger ligt dan in de wijken daaromheen, begrijpt Den Boer wel. 'Het centrum is natuurlijk *the place to be*. Ik snap dat de gemeente wil dat daar zo schoon en stil mogelijk gewerkt wordt, alleen al omdat er meer mensen komen dan in de wijken eromheen.' Ook begraafplaatsen zijn onderdeel van het centrumperceel. Daar is stil en schoon werken natuurlijk helemaal van groot belang.

Dat neemt niet weg dat 100 procent een pittig doel is, geeft Den Boer toe. Dat bleek ook uit het geringe aantal inschrijvingen voor het centrum: slechts drie partijen. Maar Den Boer wilde per se het centrumperceel winnen: 'We gingen echt voor het centrum en die uitdagende 100 procent, hoewel dat haast onmogelijk leek. Voor ons was dat helemaal nieuw, dus gingen we op zoek naar ondersteuning.' Halverwege 2019 zocht Den Boer contact met Plennid. 'Terwijl we werkten aan het plan en keken wat er in de toekomst

mogelijk is, zagen we dat het wél kan.' Het is een uitdaging die flinke investeringen vergt – Den Boer noemt de emissievrije vrachtwagen die aangeschaft moest worden –, maar het is mogelijk. 'Ook de meeste andere partijen zochten hulp,' vertelt Den Boer. 'Dat geeft wel aan hoe ambitieus de eisen van Rotterdam waren.'

Ambitieuw, maar realistisch

Plennid en de groenaannemer stelden het plan samen op. Ook circulariteit en het sluitend maken van de grondstofketens speelden een belangrijke rol in de aanbesteding en dus in het plan. Middels marktonderzoek zocht Plennid uit wat er op dit vlak allemaal mogelijk is, nu en later. Van Rengs: 'Bij de aanbesteding was er ruimte voor toezeggingen en innovaties, als extra boven op de eisen van de gemeente.

Samen hebben we gekeken welke ambitie we daarvoor konden formuleren.' Met het streven naar de inzet van lokale Rotterdamse partners voor de verwaarding, zetten Den Boer en Plennid in op een hogere trede. 'En hoger op de ladder van Lansink (een standaard op het gebied van afvalbeheer, red.) dan de gemeente verwachtte.'

V.l.n.r.: Kees van Rengs, Jan den Boer en Niek Franken.

Het werk heeft zijn vruchten afgeworpen; Den Boer won de aanbesteding voor het centrumperceel en werd een van de drie partijen binnen het bomenperceel. Aan de basis van dat succes ligt volgens Van Rengs dat het plan realistisch was, zonder daarbij in te boeten aan ambitie. Den Boer sluit zich daarbij aan: 'Je kunt wel dingen beloven, maar als je ze niet kunt waarmaken, is die belofte niets waard. Daar heeft de gemeente partijen ook op afgerekend.' Ook het feit dat aan de voorkant de lokale samenwerking werd opgezocht, heeft aan de winst bijgedragen, meent het duo.

Terug in de stad

Toen de aanbesteding succesvol bleek, ging het duo naar de uitvoering kijken. Van Rengs: 'Den Boer doet het onderhoud. Het afval, de restproducten, gaan vervolgens naar partij A, B of C, waarna ze op een bepaalde manier weer terug in de stad komen.' Een voorbeeld is de verwerking van resthout tot straatmeubilair. 'Daar hoort ketenregie bij,' vertelt Van Rengs. 'Den Boer Groenprojecten heeft daar inmiddels iemand op gezet, met name voor het groengedeelte. Deze kijkt wat er vrijkomt, wat daarmee gedaan kan worden, wie dat zou willen afnemen enzovoort. En dat natuurlijk allemaal zo lokaal mogelijk.' Den Boer vertelt dat de gemeente laaiend enthousiast was over het lokaal terugbrengen van de verwaarde reststromen.

'Organische reststromen zijn, mits duurzaam beheerd, immers zo goed als oneindig bruikbaar'

Voor het centrumperceel moesten de aanbidders op 100 procent emissievrij uitkomen

Het netwerk van betrokken partijen begint steeds meer vorm aan te nemen. 'We hebben in het plan mogelijkheden aangedragen. Dit zijn we nu aan het uitrollen', aldus Van Rengs. 'Je kunt bij zo'n aanbesteding natuurlijk niet alles tot in de kleinste details uitwerken. Als je hem dan niet wint, kost dat wel heel veel tijd en energie. De echte diepgang komt na het winnen.'

Onderhand heeft Den Boer met verschillende partijen al samenwerkingen weten te vinden. Een voorbeeld is Diergaarde Blijdorp. Den Boer: 'Wij hadden in het boomperceel toevallig een vrij grote snoeiklus. De houtsnippers die daarbij vrijkwamen, hebben we aan de dierenverblijven geleverd voor verwerking in de dierenverblijven. Daar waren zij enorm mee geholpen, en wij natuurlijk ook.' Een andere manier waarop Den Boer de

houtresten mogelijk kan laten terugstromen in de stad, is via zusterbedrijf Speelwacht. 'Dat zou heel interessant zijn', aldus Van Rengs, 'ook vanwege het verhaal dat de speeltuin dan heeft.' Middels verder marktonderzoek en door te passen en te meten gaan Plennid en Den Boer op zoek naar de efficiëntste manier om dat hout en andere (organische) afvalstromen te verwaarden.

De sprong gewaagd

Het bestek ging in op 1 maart 2020. 'Het is mooi om te zien dat de extra stappen die we gezet hebben, bijvoorbeeld door contact te zoeken met Plennid en die extra investeringen te doen, gewaardeerd worden', aldus de groenaannemer. Van Rengs: 'Den Boer heeft hierbij best wel wat risico's genomen, maar ze gingen er helemaal voor. Ze waren niet bang om te investeren;

ze schakelden Plennid in toen anderen nog voorzichtig waren. En dit project is anders dan vroegere projecten; het was echt een switch. Jan heeft zich in het begin best weleens afgevraagd wat we aan het doen waren, maar toch ging hij ervoor. En dat is beloofd met het centrum, het meest toonaangevende perceel van Rotterdam.'

Den Boer is trots als 'kleine speler' het best gewaardeerde plan gemaakt te hebben: 'Dat hebben we samen met Plennid voor elkaar gekregen.' Ook Van Rengs spreekt met niets dan lof over de samenwerking: 'Het bleek een heel goede match te zijn. Ik had me geen betere klant, of onderhand meer samenwerkingspartner, kunnen wensen.'

Zowel Plennid als Den Boer ziet de samenwerking in principe doorlopen zolang Den Boer in Rotterdam werkzaam is. 'Nu we de aanbesteding binnen hebben, gaan we kijken hoe we elkaar kunnen blijven versterken', zegt Van Rengs. Daar sluit Den Boer zich bij aan: 'We proberen beiden zoveel mogelijk uit deze samenwerking te halen. We blijven elkaar dan ook helpen zolang dat relevant is.' De kers op de taart zou voor Van Rengs zijn dat hij aan het eind van de rit de reststoffen terugziet in Rotterdam. 'Woningen van Rotterdams hout, geïsoleerd met bermmaaisel, voorzien van een sedumdak enzovoort. Dergelijke presentaties zullen in de stad blijven nagalmen', besluit Van Rengs.

Be social

www.stad-en-groen.nl/article/34311/alles-uit-de-stad-ook-weer-in-de-stad